

Så klarar Sverige integrationen

- idag och med fri invandring

En rapport från Liberala ungdomsförbundet 08/09

INLEDNING	3
ARBETSMARKNAD & SKATTER	3
EN RÖRLIGARE ARBETSMARKNAD	4
ETT REFORMERAT SKATTESYSTEM	4
ETT REFORMERAT BIDRAGSSYSTEM	5
BEKOSTA AVDRAGSHÖJNINGEN MED MOMS	5
SOCIALA SKYDD FÖR FRI RÖRLIGHET	6
RÖRLIGHET KRÄVER BRA TRYGGHETSSYSTEM.....	6
AVSKAFFA KVALIFICERINGSTIDERNÄ	6
FRAMTIDA INTEGRATIONSUTMANINGAR TUDELÄDE	7
DET FINNS INGA SOCIALA TURISTER.....	7
OBLIGATORISKT GRUNDSYSTEM.....	8
... MED EN ÖKAD PORTABILITET ÖVER GRÄNSERNA	8
SAMMANFATTNINGSVIS	9
BOSTADSPOLITIK	9
MARKNADSHYROR EN VIKTIG DEL AV LÖSNINGEN	10
CEMENTERAD BOSTADSMARKNAD DÅLIGT FÖR FRI RÖRLIGHET	11
MARKNADSHYROR RÄCKER INTE	11
MINSKAT UTANFÖRSKAP ÄR VIKTIGARE ÄN MINSKAD SEGREGATION	12
DISKRIMINERING	13
DISKRIMINERINGSLAGAR ÄR INTE DISKRIMINERANDE.....	13
SPRÅK.....	14
SVENSKAN SOM MERVÄRDE.....	14
SPRÅKET I SKOLAN	15
KULTUR & RELIGION	15
MEDBORGARSKAPET	15
SÅ SKA MEDBORGARSKAPET SE UT	16
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER INTE MEDBORGERLIGA	16
ALLA FÅR RÖSTRÄTT EFTER ATT DE FÅTT UPPEHÅLLSTILLSTÅND	17
LIKA INFÖR LAGEN	17
MODERATERNAS SAMHÄLLSPROV	17
OLIKA SPÅR I INTEGRATIONSPROCESSEN	18
DET ÄR SKILLNAD PÅ FLYKTING OCH INVANDRARE	18
INTEGRATION À LA CARTE	18
AVSKAFFA DEN REGLERADE INVANDRINGEN	20
INGET FÖRSÖRJNINGANSVAR FÖR ATT TA HIT ANHÖRIGA INOM KÄRNFAMILJEN	20
LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS...	21
LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS FOLKPARTIET LIBERALERNA	21
LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS MODERATERNA.....	22
LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS SVERIGEDEMOKRATERNA	24
AVSLUTNINGSVIS.....	27

INLEDNING

Integrationspolitik måste vara både en åtgärdande politik för dagsläget – där segregation utgör problem för arbets- och bostadsmarknaden, inte bara för individen – och en framåtsyftande politik för de förändringar vi står inför. I en tid av globalisering har vi i högre utsträckning än tidigare fri rörlighet mellan vissa länder och Sverige. Vi har också fattat beslut om arbetskraftsinvandring från ytterligare andra länder. Vidare har vi personer som kommer hit som asylsökande, några av dem med förhoppningar att en dag återvända hem. Därtill har vi alla dem som bor här utan lagligt tillstånd men likväl är en del av Sveriges ekonomi. En integrationspolitik värd namnet måste ta hänsyn till samtliga för att kunna minska utanförskapet och skapa ett öppet och tryggt samhälle. Integrationspolitiken bör också anlägga ett större perspektiv. Vi måste ställa oss frågan hur mycket vi ska bygga system som anpassar människor till nationerna när nationernas gränser blir allt mindre viktiga. Vi bör bygga system som är förberedda, inte på att staterna ska återta sin makt, utan på att gynna trygg rörlighet mellan länder och ge breda möjligheter till integration för mer fungerande, öppna samhällen med fri invandring.

Liberala ungdomsförbundet fokusera på bostads- och arbetsmarknadspolitiken som de två främsta problemen som motverkar integration, men vi ser också hur socialförsäkringssystemen måste stärkas för att gynna ett system med fri invandring. Vi konstaterar också att asylpolitiken, från att ha varit en fråga om rätt till trygghet och solidaritet, mer och mer lyfts in i diskussionen om integration. (*Se mer om Liberala ungdomsförbundets asylpolitik i separat rapport.*) Därtill kommenterar vi språkets, kulturens och medborgarskapets betydelse, något som vårt moderparti Folkpartiet Liberalerna lyft i integrationsdebatten. Vi konstaterar också i rapporten att fler integrationsspår bör vara möjliga i ett modernt Sverige och gör jämförelser med de partier som syns mest i integrationsdebatten, fp, m och sd. Vi förebrår de politiska partier som inte bryr sig om att lyfta integrationsfrågan samtidigt som vi konstaterar att nästan all integrationspolitik riktar sig mot de få som kommer hit, inte mot de betydligt fler som bor i de så kallade utanförskapsområdena. Vi tror på övergripande systemförändringar för att integrationsbudskapet från Sveriges sida ska vara ”vi vill att du ska vara här” snarare än ”du ska vilja vara här”.

ARBETSMARKNAD & SKATTER

Liberala ungdomsförbundet förespråkar fri invandring. Vi gör detta med insikten om att det är en vision, men med beslutsamheten som krävs för att ta visioner på allvar.

Förespråkande av fri invandring anklagas ofta vara ungdomlig radikalism utan ansvarstagande för hur en sådan reform skulle kunna fungera i praktiken. För att bemöta den anklagelsen vill vi skissa på några reformer som vi tror kan lösa stora delar av de outredda frågor som fri invandring kan föra med sig, åtminstone i en svensk kontext.

EN RÖRLIGARE ARBETSMARKNAD

Den svenska arbetsmarknaden måste reformeras. Det är allmänt känt att den långtgående anställningstryggheten cementerar arbetsmarknaden och har stora utelåsningseffekter. Detta tenderar att speciellt drabba invandrare och ungdomar.

För att komma till rätta med detta bör Sverige blicka söderut, mot Danmark. Det som kallas flexicurity har förvandlat den danska arbetsmarknaden till ett föredöme för hela världen, och speciellt för Sverige. En i princip obefintlig lagstadgad anställningstrygghet kombinerat med starka och flexibla kollektivavtal, och höga ersättningar i socialförsäkringssystemen resulterar i stor omställningsförmåga hos företagen och en stor vilja att anställa eftersom risken är låg. Ironiskt nog leder det till en större trygghet för arbetstagarna. Den svenska modellen bygger på facklig organisering och vi ser all anledning att facklig organisering uppmuntras. Därför är det viktigt för integrationen att fackföreningsrörelsen kraftigt förbättrar sina insatser för ökad tolerans på arbetsplatserna. Det är aldrig acceptabelt att de svenska fackförbunden såsom vid Vaxholmskonflikten och på motsvarande sätt kräver att jobb i Sverige enbart ska ges åt svenskar. Det vore också positivt om mångfalden - såväl den etniska som den politiska mångfalden - ökade bland fackens förtroendevalda.

En reform av detta slag skulle göra mycket för den svenska ekonomin. Rörligheten ökar, och som en bieffekt av det också produktiviteten (och därmed tillväxten). Det resursslöseri som blir följderna av att människor är fast på fel jobb minskar. Det finns också goda skäl att sjukskrivningarna kommer att minska eftersom inlåsnings effekter ofta resulterar i psykisk ohälsa bland arbetstagarna. Efterfrågan på arbetskraft kommer att öka, ett angenämt problem som kan lösas med ökad invandring, på sikt reglerad enbart genom marknadsmekanismer.

Effekten på integrationen ska heller inte underskattas. Av alla effekter en uppluckrad arbetsrätt kan få, är möjligheten för människor att komma in på arbetsmarknaden och vara och ta del av språket, kulturen och villkoren i Sverige, en av de viktigaste.

ETT REFORMERAT SKATTESYSTEM

Ett av de största problemen med att öppna gränserna är möjligen risken för svartarbete i kombination med utnyttjande av försäkringssystemen. Detta tenderar dock att överskattas i debatten, och det är värt att påminna om att svartarbete är ett större problem bland svenskar än bland invandrare. Det grundläggande problemet är att vi har ett skattesystem och en arbetsmarknad som främjar svartarbete. Det är ett problem oavsett om vi väljer att öppna gränserna eller inte.

Uppskattningar från Skatteverket visar att skattefelet ett år uppgår till ungefär 133 miljarder kronor. Mellan 60-70 miljarder faller bort varje år på grund av svartarbete (SKV 2008:1). För att lyckas med detta krävs ett antal reformer.

Man kan tryggt förutsätta att svartarbete mest förekommer i de grupper som idag tjänar mindre än 200 000 kronor om året. En lösning är förstås att i princip skattebefria dessa grupper, eller åtminstone sänka skatten så kraftigt att incitamenten vrids åt det andra hållet. Ett alternativ är att höja jobbvdraget väsentligt till kring 100 000 kronor. Om detta kan kombineras med en kraftig sänkning av arbetsgivaravgifterna blir effekterna många: svartarbete blir olönsamt, eftersom du inte blir berättigad till socialförsäkringar och inte omfattas av arbetstagarers

rättigheter på arbetsmarknaden. En annan effekt är förstås att det blir avsevärt billigare att anställa, vilket i sig ger stora vinster till ekonomin som helhet. Svartarbete skulle med en sådan reform om inte elimineras så åtminstone minska till en försvinnande liten andel av ekonomin.

ETT REFORMERAT BIDRAGSSYSTEM

Ett av de största problemen för den som jämför arbete med bidrag är de höga margineffekterna. Det räcker med en blick på skattetabellerna för att inse att höginkomsttagare får behålla en svinnande del av extra arbetsinkomster. Men räknas behovsprövade bidrag in blir margineffekterna kanske än tydligare i lägre inkomstgrupper. Avtrappning av exempelvis social- och bostadsbidrag kan göra att inkomstökningen äts upp av minskade bidrag. Här har jobbvadragen varit ett tydligt stöd både för att minska svartarbetet, och hjälpa människor ur bidragsberoende. Vidare reformer i trygghetssystemen kan dock krävas.

BEKOSTA AVDRAGSHÖJNINGEN MED MOMS

Reformerna på skatteområdet är förstås till en början extremt dyra. Bara höjningen av grundavdraget räknas i hundratals miljarder kronor. En viss del kan förstås räknas hem i dynamiska effekter av en höjd sysselsättning, högre konsumtion och ökade skatteintäkter när svartarbete förvandlas till vitt. Förutom att svartarbetet kostar samhället ca 70 miljarder i uteblivna skatteintäkter finns det en del pengar att hämta i att felaktiga transfereringar, t ex utbetalning av arbetslöshetskassa eller sjukförsäkring till svartarbetare minskar i samma utsträckning. Även om den totala vinsten i dessa avseenden mycket grovt skulle kunna uppskattas till 100 miljarder kronor, är det är nog ingen dålig gissning att det dessutom måste skjutas till ytterligare miljarder för att finansiera reformen.

En alternativ intäktskälla skulle kunna vara höjd moms. Att höja momsen med ett par procentenheter samt införa enhetsmoms skulle möjligen kunna täcka resten av finansieringsbehovet. (En höjd moms med ca 5 procentenheter skulle exempelvis kunna ge intäkter på ca 70 miljarder.) De låginkomstgrupper som skulle förlora på enhetsmoms t ex genom dyrare matkonsumtion har redan överkompenserats genom det höjda grundavdraget. Momsen är en bra intäktskälla på så sätt att den är neutral för arbetskraftsutbudet (eller positiv, om människor vill hålla uppe konsumtionen). Den har också fördelen att den är svår att komma undan: alla som konsumerar måste betala moms. Av den anledningen är den också riskabel att höja; blir momsen för hög kan det bli ett byte av svartarbete mot svart konsumtion. Ökad smuggling kan bli ett problem. Ökad import, speciellt vid gränsområden, kan också ge negativa effekter. När avvägningen görs, bör man dock minnas att inkomstsvaga grupper i samband med detta fått betydligt större medel att röra sig med från början.

Förslagen ovan är grovt skissartade och mer tänkta som utgångspunkt för en diskussion om hur vår ekonomi skulle kunna fungera bättre i en globaliserad värld. Förutom att beräkningarna är extremt förenklade förutsätter de förstås att staten utan hänsyn till kommunerna kan sänka och höja skatter utan effekter på ekonomin ute i landet. Vi vet att det inte är så och att lösningarna i praktiken skulle innebära transfereringar mellan olika delar av den offentliga ekonomin. Vi förstår naturligtvis också att en momshöjning och en höjning av jobbskatteavdraget ensamma skulle skapa orimliga fördelningskonsekvenser för grupper som pensionärer, studenter och arbetslösa. Vi vill ändå poängtera behovet av offensiva reformer som ökar incitamenten för vitt arbete och försöker peka ut huvuddragen för detta.

Men med det sagt vill vi visa att det går att bygga en stark, sund ekonomi, med ett skattesystem som på ett radikalt annorlunda sätt jämfört med idag uppmuntrar arbete samtidigt som man bibehåller ett starkt välfärdssystem.

SOCIALA SKYDD FÖR FRI RÖRLIGHET

En hög rörlighet mellan länder och öppna gränser leder varken till segregation eller välfärdstatens kollaps. System som försöker förhindra migration kan dock påverka arbetsmarknaden negativt. Den totala arbetslösheten liksom arbetslösheten inom olika grupper kan då bli högre, något som hittills har påverkat integrationen negativt. Det är givetvis också negativt för såväl tillväxt och rörlighet som en effektiv arbetsmarknad. Således bör våra socialförsäkringssystem vara utformade för att fungera på en öppnare och mer rörlig arbetsmarknad och gynna både arbete och integration. Detta innebär inte en bantning av välfärden. Vad som krävs är en ökad trygghet för den som blir arbetslös eller sjuk. Det är redan aktuellt idag, med den globala konkurrensen och pågående strukturomvandlingarna, och gäller inte bara om Sverige öppnar upp för fri invandring.

RÖRLIGHET KRÄVER BRA TRYGGHETSSYSTEM

Öppna gränser medför krav på starkare omställningsförsäkringar. I dagens debatt hävdas ofta motsatsen, att rörliga individer omöjliggör socialförsäkringssystem och att nationalstatens gränser är nödvändiga för att upprätthålla välfärdsstaten. Snarare är det tvärtom: att hålla kvar vid ett system som enbart fungerar inom nationens gränser och baseras på att vi bor här under en längre tid (kvalificeringstider) försvagar oss då färre och färre ingår i systemen, vilket i sin tur skapar otrygghet. Detta skapar inlåsnings effekter på arbetsmarknaden och cementerar de jobb som finns i den form de är, istället för att öppna nya möjligheter för nya jobb och fler människor.

Socialförsäkringar utgör, rätt utformade, inte ett hinder för rörligheten. Snarare har moderna socialförsäkringar den goda inverkan att risker kan spridas, samtidigt som individers sociala skydd inte görs beroende av en viss arbetsgivares försäkringspaket.

Vi måste inse att bosättningsbaserade system inte fungerar i en rörlig ekonomi. Att ha obligatoriska välfärdsystem, något som utmärker Sverige, får inte innebära kvalificeringstider. Skattefinansierad välfärd utan kvalificeringskrav skyddar individen som det var tänkt och ökar möjligheten för rörlighet. Nyckeltänkandet för en välfärdsstat som blir attraktiv för migranter är ett öppet, obligatoriskt och direkt välfärdssystem där alla som befinner sig i landet har samma rättigheter som de som i dagens system räknas som boende, dvs rätten till garantibelopp i a-kassa, pension och sjukförsäkring. Liberala ungdomsförbundet understryker vikten av att socialförsäkringarna görs mer försäkringsmässiga och värnar därför om att försäkringar, för att kunna betraktas som omställningsförsäkringar och vara ett incitament för att uppmuntra återvändande till arbetsmarknaden, ska fortsätta vara inkomstrelaterade.

AVSKAFFA KVALIFICERINGSTIDERNÄ

Detta är också dagens princip, med undantaget att vi i dag har kvalificeringstider. Liberala ungdomsförbundet vill avskaffa dessa. Det är ett uppenbart hinder för rörligheten att riskera sin

anställning för att ta ett jobb i Sverige, och i händelse av arbetslöshet, gå ner i inkomst till garantibeloppet. Detta förtar omställningseffekten försäkringen är menad att ha. Liberala ungdomsförbundet förespråkar därför att den inkomstrelaterade försäkringen gäller från första stund, från första krona, precis så som de flesta privata försäkringar fungerar idag. Likväl inser vi risken att systemet hotas om många enbart arbetar under en kortare tid för att sedan få ut inkomstrelaterad försäkring. Således föreslår vi att upptill ett år ska den inkomstrelaterade delen av försäkringsbeloppet enbart betalas ut under lika lång tid som personen innehaft inkomsten. (När denna tid är slut och man fortfarande inte återgått till arbetslivet gäller garantibeloppet.)

Det finns en rad andra socialförsäkringar som har in utgångspunkt i att man faktiskt lever i Sverige, exempelvis föräldraförsäkringen. Den bör ses som ett nationellt konkurrensmedel.

FRAMTIDA INTEGRATIONSUTMANINGAR TUDELADE

När framtida system för socialförsäkringarna utformas bör vi inte bara ta hänsyn till att de ska ge ett gott skydd, försäkra mot risker för att öka risktagandet och stimulera folk tillbaka till jobb när möjligt är – vi måste också bygga systemen så att de inte hindrar rörlighet.

För att uppmuntra rörlighet måste du omfattas av ditt nya lands skydd och nya invånare måste delta i det nya landets system för att vara med och finansiera systemen som omfördelar riskerna inom befolkningen. Det är dock rimligt att de obligatoriska systemen har karensdagar, tak, bortre parenteser och andra inslag av självrisk. Det handlar om omställning eller tillfälliga stöd, och tiden för uttagandet av försäkringen ska bli så kort som möjligt, med starka incitament att komma tillbaka ut på arbetsmarknaden.

En hård arbetslinje är alltså en förutsättning för öppna gränser. Men en sådan arbetslinje vore önskvärd, kanske till och med nödvändig, även utan dessa öppna gränser. Arbetslinjen är en förutsättning för hela Sveriges välfärdssystem med eller utan invandring. Så länge samma krav ställs på svenskar och på de som invandrar är inte bibehållna försäkringssystem problem för att öppna gränserna, snarare är det tvärtom.

DET FINNS INGA SOCIALA TURISTER

Eftersom socialförsäkringarna fungerar utjämnande över en människas livscykel uppstår det främsta hotet mot finansieringen om vår unga befolkning skulle flytta ut samtidigt som en äldre befolkning flyttar in. Även den som ser på dagens invandring ur ett snävt statsbudgetperspektiv har därför skäl att glädjas. I dagsläget är de som idag anländer till Sverige – liksom den rörliga delen av världens befolkning över lag – i ung, arbetsför ålder, som genom arbete bidrar till de sociala systemen. Och det är väldigt lite som talar för att de mönstren skulle förändras.

Problem med obligatoriska system uppkommer först om en person som anländer till Sverige inte får jobb men ändå får en tillräckligt mycket högre inkomst via de obligatoriska socialförsäkringarna än vad personen hade i hemlandet, så mycket högre att det motiverar besväret att flytta. Detta problem är, med dagens utgångspunkt med diskriminering på arbetsmarknaden och diverse arbetsmarknadsregler, inte helt osannolikt. Verktyg för att förhindra detta scenario är då en arbetsmarknad där det är enkelt att tjäna mer pengar genom att snabbt få ett arbete (och, som nämns i stycket om arbetsmarknad, att minska eventuella fördelar

med svartarbete), vilket också leder till att man deltar i finansieringen av systemet genom skattebetalningar. Det skulle i så fall enbart vara direkt arbetsskygga människor som skulle kunna välja att utnyttja systemet, vilket kan avhjälpas med krav på att anta jobberbjudanden eller att alltid stå till arbetsmarknadens förfogande – något som bör omfatta flytt eller vidareutbildning. De viktigaste incitamenten för den enskilda är ändå möjligheten till en högre inkomst genom att träda in på arbetsmarknaden.

Samtidigt är det värt att fråga sig hur stort detta problem är. Denna rädsla för arbetsskygga individer som gör sig besväret att resa till Sverige för att sedan leva på bidrag – så kallade sociala turister – har idag kommit på skam, och är helt utan empiriskt stöd. Enligt EU-kommissionens granskning efter EU-utvidgningen 2004 kan vi också konstatera att det som har störst inflytande över flyttmönster inte är socialförsäkringar utan efterfrågan på arbetskraft, befintliga nätverk och språk. Detta leder oss till slutsatsen att vår inhemska arbetslöshet förhindrar att vi får hit välbehövlig arbetskraft. Vi kan också konstatera att EU-kommissionens analys ger att de flesta migranter, 80 procent, är under 35 år.¹

EU-kommissionen konstaterar också att de flyttar för att försörja sig och arbeta i andra länder, för att sedan när möjlighet till försörjning ges, flyttar hem igen. Det kräver ett system med möjlighet att ta med sig sin pension hem.

Men även om vi alltså, hittills helt i onödan, garderar oss för att en viss social turism skulle kunna uppstå vid öppnandet av Sveriges gränser är det inget som inte kan åtgärdas med en stark arbetslinje och tydliga krav på egenförsörjning – både för svenskar och invandrade. Kraven är lika för alla.

OBLIGATORISKT GRUNDSYSTEM...

Med utgångspunkt i att socialförsäkringarna är försäkringar mot risker är det rimligt att anta att även nya invånare i Sverige vill delta i försäkringssystemet. Även en ny invånare kan bli arbetslös eller sjuk. Rörlighet drivs av möjligheten att skapa sig ett bättre liv. Förutsättningen för att våga göra detta är ett skydd mot risken att plötsligt stå utan inkomst. Att ha obligatoriska, inkomstrelaterade och direkta socialförsäkringarna innebär att alla invånare, såväl nya som gamla, är med och delar på den enskildes risk. Att inte välkomna nya invånare in i systemet direkt försvagar däremot försäkringstanken och utsätter den enskilde utanför systemet för risk.

... MED EN ÖKAD PORTABILITET ÖVER GRÄNSERNA

När det handlar om inkomstrelaterade system bör dessa rättigheter vara portabla så långt det går. Detta är bra eftersom det ökar individens rörlighet och också attityden till migration – om vi tar våra fördelar med oss vågar vi röra oss och vi kan inte oroa oss för att andra människor kommer hit. Detta måste förenklas – antingen genom enkel information eller genom en strävan efter mer lika system i vårt närområde.

Pensionssystemet är inte en omställningsförsäkring och skall vara oberoende av bosättning. Den som vill ta med pensionsrättigheter till Spanien ska i princip kunna göra det. Garantibelopp i a-kassa och sjukförsäkring är dock inte rimligt att kunna flytta vilket utan väl

¹ Socialförsäkringar och globalisering, s 11, Agneta Kruse, Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet.

fungerande socialförsäkringssystem i landet invånaren flyttar till kan ge en negativ effekt för rörligheten. Därför är ett aktivt EU-samarbete för förenklade regler och översyn nödvändigt.

SAMMANFATTNINGSVIS

- Varje land bör erbjuda obligatoriska, direkta och inkomstrelaterade socialförsäkringar för alla invånare i landet, att dessa system ska vara skattefinansierade av samtliga invånare, och att dessa bör innehålla en självrisk som alltid gör egenförsörjning lönsam. Att systemet är obligatoriskt innebär dessutom att risken för fripassagerare försvinner – alla är med och betalar in till systemet. Förmånerna ska gälla alla, utan kvalificeringstider.
- Folkpartiet Liberalernas idé om att utveckla kopplingen mellan medborgarskap och rättigheter och skyldigheter minskar per definition rörligheten, eftersom dessa förutsätter bofasthet. Istället bör rörlighet uppmuntras.
- Det kan inte nog understrykas att detta resonemang tillämpas på frivillig rörlighet. Liberala ungdomsförbundet är mycket medvetet om ofrivillig rörlighet som präglad stor del av svensk invandring, dvs flyktinginvandring och till detta direkt kopplad anhöriginvandring. För dessa är förstås drivkraften trygghet och de påverkas inte av socialförsäkringssystemen. Likväl gynnas de, som alla andra, av att arbetsmarknaden och samhället är tryggt och lättillgängligt.

BOSTADSPOLITIK

Sverige har två prisreglerade marknader kvar. Den ena är arbetsmarknaden, där som nämnts tidigare, prisregleringen i kombination med hård arbetsrätt och höga trösklar missgynnar redan utsatta grupper, t ex ungdomar och invandrare. Den andra är bostadsmarknaden, där exakt samma typ av effekter kan ses: en prisreglering som får stora inlåsnings effekter, minskar rörligheten på marknaden och missgynnar ungdomar och invandrare. Regleringarna på den ena marknaden bidrar också till minskad rörlighet på den andra, helt enkelt eftersom drömbostaden kan förutsätta ett jobb på en ny ort och ett spännande jobberbjudande kräver en fungerande boendelösning.

Segregationen rörande boende lyfts ofta fram som ett av de stora argumenten både mot mer invandring och, märkligt nog, mot marknadshyror. Tanken med det första tycks vara att vi måste reda ut integrationsproblemen först, och först därefter öka invandringen. Men här förutsätts möjligheten och önskvärldheten i att stänga gränserna, utan reflektion över andra konsekvenser av detta, samt att utgångspunkten är att all segregation är ett problem, och det är något som vi ifrågasätter.

Eftersom segregationen - och för den delen effekten av bruksvärdessystemet och ett tänkt system med marknadshyror - tar sig störst uttryck i storstäderna kommer vi här nedan att använda Stockholm som utgångspunkt. Samma effekter skulle dock märkas i praktiskt taget alla delar av landet där så kallade utanförskapsområden finns (enligt den definition som myntades av Mauricio Rojas i rapportserien Utanförskapets karta, 2004-2008), men givetvis i varierande omfattning.

MARKNADSHYROR EN VIKTIG DEL AV LÖSNINGEN

Tanken att marknadshyror skulle leda till mer eller värre segregation torgförs av hela det socialistiska blocket, inom och utanför den rena partipolitiken. Bruksvärdessystemet är en helig ko för arbetarrörelsen och den bärande idén tycks vara att marknadshyror leder till orimligt höga hyror. Verkligheten visar att det är dagens system som har skapat orimliga hyror – både orimligt höga och orimligt låga. Även idag är det så att de mest välbärgade bor i de mest attraktiva områdena, och de med lägst inkomster i de minst attraktiva. Och, med dagens system, betalar de dessutom ungefär samma hyra. Argumentet att marknadshyror leder till ännu mer segregation måste bemötas.

Bruksvärdessystemet skulle i teorin leda till att hyresnivåerna hålls på en sådan nivå att alla kan göra bostadskarriär och så att alla ska kunna bo var som helst. Hela grundidén är integration av klasser och, i ett modernt folkhem, etniciteter. I verkligheten leder prisregleringen på hyresmarknaden till flera oönskade saker: dels uppstår förstas en stor svartmarknad för hyresrätter. Köerna till Stockholms innerstads mest attraktiva lägenheter är på decennier. Svarta marknader har ju dessutom den egenskapen att de gynnar kapital- eller kontaktstarka grupper, vilket leder till att segregationen snarare ökar än minskar.

Dels har prisregleringen den effekten att bostadsrätter blir mer attraktiva att bygga än hyresrätter. Även detta gynnar förstas kapitalstarka grupper på bostadsmarknaden. I mindre attraktiva områden, i stockholmsfallet exempelvis Bredäng, Sättra, Rinkeby eller Akalla, är hyresrätten starkt dominerande som boendeform, medan hyrorna på sin höjd är marginellt lägre jämfört med andra områden, trots att otryggheten är större, privat såväl som offentlig service sämre och läget långtifrån jämförbart med områden nära eller innanför tullarna. Det sker i praktiken en omfördelning från fattiga till rika genom att fastighetsbolagen måste jämna ut de reglerade hyrorna i innerstaden genom att ta ut högre hyror någon annanstans. I innerstaden slår man i taket för hyran direkt, och kan inte ta ut i närheten av så mycket hyra som en fri marknad skulle tillåta. Detta kompenseras genom att höja hyrorna lika mycket i områden där efterfrågan är låg.

De kommunala bostadsbolagen har inte gett den effekt man eftersträvar. För att citera Fastighetsägarna i Mellansverige: *Ändå hävdas det ofta i debatten att segregationen är mindre i städer där det finns stora kommunala bostadsbolag. Men något sådant samband har vi inte funnit i de sex större kommuner vi jämfört. Örebro, med Mellansveriges största bestånd av kommunala hyreslägenheter, toppar SCB:s listning av etniskt segregerade städer i Sverige. Även den ekonomiska segregationen följer ett givet mönster i alla städer vi jämfört: rikare hushåll i city och fattigare hushåll i mindre attraktiva lägen. Hushållens inkomster skiljer sig åt, men hyran de betalar är ofta likvärdig.” // ”Örebro har tillsammans med Göteborg störst förekomst av etnisk segregation i landet. De kommunala bolagen på dessa orter har 70 respektive 50 procent av kommunens hyreslägenheter i sina bestånd. Eskilstuna hamnade på 14:e plats av 20, vilket innebär en relativt låg nivå av etnisk segregation samtidigt som de kommunala bostadsbolagen endast har 30 procent av bostadshyresmarknaden. Därmed kan myten om att det kommunala bostadsbolaget minskar boendesegregationen avlivas.”²*

² *Vår segregerade stad*, Fastighetsägarna Mellansverige, 2009

CEMENTERAD BOSTADSMARKNAD DÅLIGT FÖR FRI RÖRLIGHET

Det rådande systemet är i grunden djupt orättvist. Framför allt är det ett system som starkt missgynnar "utsatta" och kapitalsvaga grupper, ofta ungdomar och invandrare. Det försämrar rörligheten på bostadsmarknaden eftersom ett förstahandskontrakt inte går att sälja på laglig väg. Man är hänvisad till den svarta marknaden eller till den ofta 20-åriga bostadskön vilket förutsätter svensk härkomst i åtminstone en generation. Systemet har alltså en inlåsningseffekt både för inkomststarka och inkomstsvaga grupper och minskar rörligheten på bostadsmarknaden.

Det skulle ta lång tid för ett system med marknadshyror att få fullt genomslag. Hyrorna i mindre attraktiva områden skulle sannolikt inte sjunka direkt eftersom det finns ett stort underskott på hyresrätter i Stockholmsregionen. Detta underskott tar år att bygga bort. Under tiden kommer hyrorna i attraktiva områden att stiga till sin marknadsnivå, och fastighetsbolagen får större marginaler att sänka hyrorna där det är låg efterfrågan.

Det är viktigt för Liberala ungdomsförbundet att påpeka att en bostadspolitik för att motverka segregation också måste vara en bostadspolitik för en dynamisk bostadsmarknad. Redan idag upplever vi problem med städer där utbudet på arbete och bostad inte matchar – studenter känner tveksamhet till att flytta till Sveriges större arbetsmarknader på grund av risk att inte få en bostad. Den typen av problem motverkar också den fria rörligheten. En stel bostadsmarknad kommer göra Sverige mindre attraktivt för invandring.

MARKNADSHYROR RÄCKER INTE

Men marknadshyror ensamt skulle inte räcka för att lösa de problem bruksvärdessystemet har skapat. En reform av allmännyttan, förslagsvis genom ombildning och försäljning av delar av bostadsbeståndet till de boende, vore bra. Detta skulle öka blandningen av upplåtelseformer i oattraktiva områden, ge möjlighet till bostadskarriär för många och därigenom minska segregationen. I vissa områden i Stockholm är så mycket som 98 procent hyresrätter. Här kan bostadsrätten, och den nya formen ägarlägenheter som snart ska införas, göra stor skillnad. Dock borde regeringen utvidga det nuvarande konceptet av ägarlägenheter till att även gälla de som önskar att friköpa sina lägenheter från allmännyttan. Bostadsrätten är inte den ultimata formen av ägande för de som bara vill äga sin lägenhet. Dessutom ökar en utvidgning av reformen med ägarlägenheter en möjlighet att få blandade boende former i många delar av landet utan att riskera att hyresrätterna försvinna.

En kanske ännu viktigare reform är en stor satsning på miljonprogrammen, det vill säga de förorter som uppfördes på 1960- och 70-talen för att råda bot på den enorma bostadsbrist som rådde. När dessa områden var nybyggda sågs de som en succé: efterfrågan var stor, kvaliteten på själva husen var hög men samtidigt hade kostnader sparats på att hålla inredning och interiörer billiga. På sikt skulle dessa förorter, framför allt stadsdelarna vid Järvafältet, bli symbolen för det segregerade Sverige.

Det finns många anledningar till detta. Att bostäderna nästan enbart bestod av hyresrätter gjorde förstås sitt, som vi argumenterat för ovan. Men en lika viktig faktor var den stadsbyggnadsmässiga ideologi som låg bakom produktionen av miljonprogrammen. Under 1950-talet hade den så kallade ABC-staden fått fäste i Sveriges stadsplaner. Det stod för Arbete, Bostad, Centrum och innebar att strikt planerade förorter skulle innehålla i stort sett allt

invånarna behövde. System av mindre och större förorter byggdes, med en tydligt utpekade servicekategorier. Vägnetet och byggnaderna var av det slaget att de i sig själva skapade en stor otrygghet och en stor ogästvänlighet. Loftgångar på husen och gångtunnlar under vägtrafiken skulle leda till öppenhet respektive säkerhet, men ledde till motsatsen. Tyvärr hade den här ideologin mycket lite att göra med hur människor faktiskt ville bo.

Under 1980-talet hade Tensta, Rinkeby, Akalla och de andra stadsdelarna vid Järvafältet påbörjat sin förvandling till det vi känner idag. En lägre efterfrågan på bostäder i dessa typer av stadsdelar gjorde att det underhåll av husen som borde skett försakades. De allmännyttiga bostadsbolagen struntade också under 90-talet i detta underhåll. Spiralen fortsatte att peka nedåt.

Idag pågår en ambition att förändra dessa stadsdelar i Stockholm. I Stockholms stad finns det så kallade Järvalyftet, som har en bred ambition att förändra situationen både arbetsmarknadsmässigt, företagarmässigt men kanske framförallt stads- och bostadsbyggnadsmässigt. Planer finns dessutom på ett Söderlyft, ett liknande projekt för Stockholms södra förorter. Exakt vilka delar i detta som är bra och kommer att leda till resultat kan diskuteras, men det är uppenbart att det finns stora ambitioner från det offentliga att förändra situationen på bostadsmarknaden. Det är ett viktigt arbete, men det kan inte enbart göras av det offentliga. Att genomföra ombildningar i dessa områden och därmed låta privata pengar investeras i ökad boendekvalitet är ett bra exempel. För att detta skall vara möjligt måste värderingen av innehaven ta hänsyn till såväl fastigheternas fysiska standard som den sociala problematiken i områdena. När det kommer till hyresfastigheter måste allmännyttan minska sitt innehav i områdena och låta privata fastighetsbolag ta över, något som också skulle kunna öka flödet av pengar. Mot detta finns ofta ett stort motstånd, men med 80- och 90-talen i gott minne finns det inga belägg för att ett allmännyttigt ägande skulle gynna boendekvaliteten och underhållen av fastigheterna. Snarare tvärtom.

MINSKAT UTANFÖRSKAP ÄR VIKTIGARE ÄN MINSKAD SEGREGATION

Segregation är i vårt perspektiv inte nödvändigtvis något dåligt. Det finns gott om exempel både från Sverige och från andra delar av världen där i övrigt välintegrerade grupper av invandrare ändå bosätter sig i samma stadsdel, utan att det får några negativa effekter. Problemet med segregation uppstår när den inte är självvald, där man är inlåst i sitt boende där utanförskapet finns på flera plan. Hög arbetslöshet, hög brottslighet, låg service, obefintlig fastighetsskötsel - dagens verklighet i olika utsträckning i de så kallade utanförskapsområdena - ökar riskerna för negativ segregation. Många invandrare från samma land bosätter sig på samma ställe, talar sitt hemspråk och fastnar i ett utanförskap med arbetslöshet och bidragsberoende. Men problemet ligger inte i bostadssegregationen som sådan. De integrationspolitiska förslag som finns i debatten om att förvägra nyanlända invandrare rätten att själv välja var man önskar bo är därför inte en rimlig lösning. Principiellt är tvånget och ingreppet i den fria rörligheten allvarligt och fokus bör snarare vara på problemen i systemen, på arbets- och bostadsmarknaden. Däremot är det också av vikt att man får en realistisk bild av dagens möjligheter på olika områden. Denna kan i vissa fall fördjupas och göras mer lättillgänglig.

Reformerna av bostadsmarknaden är långsiktiga men helt nödvändiga förändringar. Tyvärr är den politiska låsningen stor. Socialdemokratin kommer vid en valseger utan tvekan att

återställa de reformer som den borgerliga regeringen initierat. Men reformerna är extremt viktiga för att kunna öka integrationen av invandrare; även om det inte av nödvändighet kommer att leda till mindre segregation blir följden ett minskat utanförskap. Av den anledningen är dessa reformer också helt nödvändiga för ett framtida system med fri invandring.

DISKRIMINERING

Diskriminering är ett brott, en kränkning och ett slöseri. Likt vårt moderparti Folkpartiet Liberalerna anser Liberala ungdomsförbundet att Sverige ska ha hårda diskrimineringslagar. Det är inte så att diskriminering alltid kostar trots att detta ofta hävdas. Att diskriminera innebär förlorad kompetens eller förlorad kundkrets, men det är inte liktydigt med märkbara förluster. Det finns flera uppenbara exempel på där det kostar att inte diskriminera. Många butiker i Tyskland under nazismen kunde förlora kunder på att acceptera att judar handlade där. Det räcker med ett stort motstånd mot en viss grupp för att liknande situationer ska kunna uppstå. Däremot kostar det alltid för individen som blir diskriminerad. På lång sikt förlorar hela samhället både genom kompetens som inte tas till vara och ett minskat förtroende mellan dess medborgare.

Att det inte alltid kostar att diskriminera betyder däremot inte att det inte borde kosta. Folkpartiet Liberalerna har här många förslag som kan åstadkomma om inte stora så åtminstone små skillnader och som kan vara steg i rätt riktning. Ett av dem vill vi särskilt lyfta fram: anonymisering av jobbsökningar till offentlig sektor. Detta är en reform som inte alltid gör stor skillnad i termer av andel anställda inom minoritetsgrupper, även om sådana positiva resultat också kan märkas. Däremot motverkar systemet direkt och kanske oreflekterad diskriminering utifrån exempelvis namn och tvingar fokus till kompetensen. Därtill påminner det om risken för diskriminering vilket i sig kan skydda de utsatta grupperna. Vi är därmed övertygade om att insatser av detta slag är mer än bara ett tomt slag i luften. Offentlig sektor bör även på andra vis aktivt arbeta med att förbättra sina rekryteringsprocesser för att göra sakliga meritbedömningar.

DISKRIMINERINGSLAGAR ÄR INTE DISKRIMINERANDE

Att motverka diskriminering är inte samma sak som att verka för samhällets mångfald. I fullmäktigedebatter i exempelvis Lunds kommun har det förekommit angrepp mot anti-diskrimineringsplaner och mångfaldsplaner med hänvisning till att majoritetsbefolkningen blir diskriminerad. Detta är förstås bara trams. Anti-diskrimineringslagar och -program finns för att säkerställa att det just är kompetens, inga andra faktorer, som avgör vem som exempelvis får en tjänst. De som argumenterar mot mångfaldsplaner nämner inte att diskrimineringslagarna skyddar fler än de som diskrimineras på grund av etnicitet och religion, exempelvis kvinnor, homosexuella och äldre, från diskriminering. Lagstiftningen är viktig för att majoritetssamhället varken direkt eller indirekt ska kunna stänga ute kompetens på grund av fördomar. Mångfaldsplaner är viktiga för att säkerställa att bemötandet mot alla samhällets medborgare är likvärdigt och inte enbart utgår från en majoritetsnorm, som i slutänden inte omfattar en verklig majoritet av befolkningen.

Diskriminering är ett allvarligt problem för individen, för arbets- och bostadsmarknaden. Att diskriminering ofta kan vara svår att bevisa och föra till domstol undergräver lagstiftningen och

minskar dess avskräckande effekter och att förändra detta är en uppgift för den nya diskrimineringsombudsmannen.

Liberala ungdomsförbundet vill dock varna för att peka ut diskriminering som en alltför dominerande orsak till det utanförskap som råder på arbets- och bostadsmarknaden. Det finns onekligen en rad handfasta systemåtgärder att göra på dessa marknader för att säkerställa att nyanlända, oavsett hudfärg, lyckas och därmed förändrar de fördomar som idag är grunden för diskriminering, men som vi tagit upp i tidigare i rapporten är de regler som orsakar problemen på dessa marknader i sig inte diskriminerande, även om resultaten är likartade.

SPRÅK

Att tala ett språk är en fördel, men valet att lära sig språket måste vara den rationella individens. Liberala ungdomsförbundet ser ingen anledning att avkräva människor språkkrav för medborgarskap. Liberala ungdomsförbundet anser att kommunikation, och därmed språkkunskaper, är viktiga för att kunna integreras i ett samhälle. Vi vill dock understryka att vi inte ser ett egenvärde i det svenska språket som kommunikationsmedel i ett land där en stor majoritet kan förstå och göra sig förstådd på engelska, inte heller anser vi att språkkunskaper ska vara viktigare än att komma i arbete eller tillgodogöra sig undervisning. Svenska språket har därför ingen framträdande roll i vår integrationspolitik, däremot har det en funktionell roll exempelvis i vår arbetsmarknadspolitik.

För personer som vill stanna enbart en kort tid, några månader till ett par år, i Sverige kan det ofta finnas goda skäl att använda exempelvis engelska som gemensamt språk och ge stöd i detta. Det är vansinnigt att Sverige, med bred grundskole- och universitetsundervisning på olika språk inte kan ha en livfull arbetsmarknad på samma villkor.

För personer som avser stanna längre, kanske bosätta sig i Sverige, ska svenskundervisning erbjudas. För att förbättra integrationen ska erbjudandet utsträckas att gälla alla nyanlända, inte enbart flyktingar. Något krav på språkkunskaper för att vara invånare i Sverige är inte aktuellt. Så länge individen deltar på arbetsmarknaden och försörjer sig själv finner vi ingen anledning att påtvinga språket. Däremot anser vi att det är rimligt att svenskundervisning ska vara en del av arbetsmarknadsåtgärderna för en person i arbetslöshet och ett krav för försörjningsstöd för att stå till hela arbetsmarknadens förfogande.

SVENSKAN SOM MERVÄRDE

Precis som svenskar kan vidareutbilda sig genom att läsa andra språk under sin arbetstid, om arbetsgivaren så vill, ska alternativet att läsa svenska vara likställt på arbetsplatsen, för undervisning parallellt med arbetet. Vi tror också att det kan finnas positiva effekter med att kunna få sina svenskkunskaper bestyrkta inför exempelvis anställningsintervjuer och vi vill uppmuntra vuxenutbildningarna att utforma denna typ av examinering. Vi vill dock påpeka att många av Sveriges arbetslösa invandrare, som sällan går vidare från intervjutillfället, talar utmärkt svenska och engelska. Diskrimineringen på arbetsmarknaden kan alltså inte förklaras enbart av krav på språk.

Redan idag är svenska ett hinder för att personer ska flytta hit, och hinder för frivillig rörlighet avskaffas med fördel för att värna en god integration. Att anpassa integrationsprocessen till

både engelska och svenska beroende på den nyanländes planer kan både verka till bättre kommunikation och ökad rörlighet.

SPRÅKET I SKOLAN

Förberedelseklasser i skolan är viktigt för möjligheten att kunna tillgodogöra sig sin rätt till utbildning. Modersmålsundervisning är en rättighet vid sidan av ordinarie kursplan. Undervisning i ämnen på modersmål för elever som lämnat förberedelseklassen ska förekomma om lärarna anser att det är bästa sättet att tillgodogöra sig undervisningen. Inskränkningar av yttrandefriheten såsom att från politiskt håll förbjuda vissa språk i vissa skolor tar Liberala ungdomsförbundet absolut avstånd från.

KULTUR & RELIGION

Det är inte ovanligt att olika kulturer och religioner nämns som hinder för integrationen. Liberala ungdomsförbundet anser att olikheter är berikande för ett samhälle samt att det är farligt att generalisera människors beteende och göra särslagstiftningar kring dem utan att ta hänsyn till att varje person förhåller sig till sin religion och sin kultur på sitt sätt. Det är rimligt och en samhällelig skyldighet att ge nyanlända en inblick i det svenska regelsystemet. Likväl som nyanlända ska respektera svensk lag måste det svenska samhället respektera nyanlända. Ett tolerant samhälle kan inte leva efter devisen ”att man ska ta seden dit man kommer”. Vi förhåller oss till varandra på olika sätt och detta, så länge det inte skadar någon, ska respekteras. (Ex: När en muslimsk flicka väljer att inte ta en svensk man i handen kan han bli personligen fundersam, men den rimliga tolkningen av situationen bör handla om kulturella olikheter, inte provokationer.)

Kultur och religion får dock aldrig bli en ursäkt för att kringgå Sveriges lagar. Alla barn har exempelvis lika rätt till undervisning, varken idrotts- eller sexualundervisning får undantas. Den kommunala grundskolan skall vara neutral mark och inga religiösa högtider ska firas av skolan. Slöjförbud kan därför inte accepteras i skolan utan mindre än att samtliga religiösa symboler förbjuds och inskränkningar i yttrandefriheten görs – skolan kan inte ha synpunkter på bärandet av religiösa symboler. Liberala ungdomsförbundet är principiellt skeptiskt till särslagstiftningar. Samtidigt måste vi medge att olika människor har olika förutsättningar och det är inte alltid lika behandling innebär likvärdig behandling.

MEDBORGARSKAPET

I integrationsdebatten idag väljer Folkpartiet Liberalerna att understryka vikten av medborgarskap. Som främsta mål på hemsidan under rubriken *integration* lyfts bland annat att partiet vill betona värdet av det svenska medborgarskapet som ett samhällskontrakt och viljan att införa krav på deltagande i en medborgarskapskurs för medborgarskap. Tanken är att människor i större utsträckning ska känna sig som en del av Sverige, lojal mot landets normer och lagar, om medborgarskapet lyfts upp som någonting viktigt. Men att betona medborgarskapet menar Liberala ungdomsförbundet är att göra ett allvarligt tankefel.

Sverige består inte av medborgare. Därför är det farligt att låta skyldigheter och rättigheter utgå från medborgarskapet, liksom att låta integrationsdebatten göra det. Vi kan konstatera att ”invånare” bättre omfattar de som lever i Sverige idag: de integrerade som segregerade, infödda som inresta EU-medborgare, personer med tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd, asylsökande eller papperslösa. Att föra en politik för medborgare innebär att exkludera en stor del av Sveriges invånare som valt att leva här.

Det finns flera olika anledningar till varför människor inte blir medborgare. För dem som är här illegalt eller nyss anlänt är skälet uppenbart. Men även en stor andel av lagligt boende personer, som Folkpartiet Liberalerna vill få in i samhället, de som utmärks på utanförskapets karta, kommer inte att välja att bli medborgare. En vanlig anledning är att de hoppas kunna återvända till sitt gamla hemland, oavsett när den möjligheten kan tänkas finnas igen. Eftersom många länder, varifrån många flyktingar kommer, inte tillåter dubbelt medborgarskap (Sverige har bara tillåtit det sedan år 2001) skulle en ansökan om ett svenskt medborgarskap innebära att man inte senare kan återvända till hemlandet. Dessa personer är idag segregerade – och borde ingå aktivt i Folkpartiet Liberalernas integrationspolitik. Andra som invandrat till Sverige, tidigare framför allt europeiska invandrare och nu som arbetskraftsinvandrare, beger sig till Sverige utan intention att bli svensk medborgare, trots att man i många fall bor här länge, så länge att man definitivt påverkar samhället.

Dessa två grupper, de som enbart befinner sig i Sverige tillfälligt, och de som har en osäker framtid, är utan tvekan två grupper som inte sällan återfinns i det Folkpartiet Liberalerna benämner som utanförskapsområden. Det är fullt möjligt att vara segregerad i Sverige som ”bara” invånare, och framför allt mer troligt att man blir det om vi ökar tröskeln för att få medborgarskap, där de som inte blir medborgare ses som en mindre viktig del av Sverige – vilket måste vara konsekvensen om vi tillmäter medborgarskapet vikt. Integrationens verktyg bör inriktas mot att bekämpa alla invånares utanförskap – att skapa fler nivåer av invånarskap är inte en lösning.

Att upphöja medborgarskapet får en exkluderande effekt, tvärtemot syftet. Möjligheten att bli medborgare, om man så önskar, bör vara stora och inte innebära några extra krav eller förmåner – att skapa nivåer ovanför uppehållstillståndet skapar onödiga skillnader. På sikt kommer medborgarskap i en nation förlora sin betydelse i en globaliserad värld.

SÅ SKA MEDBORGARSKAPET SE UT

Det går inte att komma ifrån att medborgarskap är en gradering. Liberala ungdomsförbundet vill, för att undvika ytterligare graderingar, att medborgarskapet ska vara kravlöst och enbart sammankopplat med bostadsland, dvs. i praktiken likställt med permanent uppehållstillstånd, och också beviljas alla som innehar ett sådant och önskar svenskt medborgarskap. Fortfarande kommer människor välja bort svenskt medborgarskap till förmån för sitt gamla hemlands och därför är ju färre skillnader mellan människor desto bättre. Integrationens plattform, samhällets gemenskap, ligger inte i medborgarskapet utan i invånarskapet.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER INTE MEDBORGERLIGA

Det är inte, och bör inte vara, medborgarskapet som ger dig civila, politiska och sociala rättigheter. De civila rättigheterna, som allas lika rätt och jämlikhet inför lagen, hämtar sitt ursprung från 1700-talet och är i dagsläget en universell mänsklig rättighet. 1800-talets

rösträttsrörelse är visserligen naturligt kopplat till nationella parlament (även om vi numer även röstar i internationella val, så som Europaparlamentet) men de politiska rättigheterna i övrigt är upptagna i FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna. Mänskliga, inte medborgerska, rättigheter – och alla stater har ett ansvar att upprätthålla och värna om de mänskliga rättigheterna. Att begränsa rätt till vård eller undervisning för icke-medborgare är inte görbart.

ALLA FÅR RÖSTRÄTT EFTER ATT DE FÅTT UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Medborgarskapet är således inte det som garanterar oss rättigheter och kräver oss på skyldigheter i samhället. Det som återstår av medborgarskapets funktioner, ur integrationsperspektiv, är då rätten att rösta. (Även rätten att inneha vissa arbeten, men denna avgränsning vill Liberala ungdomsförbundet avskaffa – arbete ska man få efter kompetens, oberoende av födelseland eller medborgarskap). Att många delta i demokratin är förstås nödvändigt för att staten och samhället ska gå i takt och för att samhället ska präglas av gemensamma värderingar. I dagsläget läggs dock inga förslag för att öka det politiska deltagandet (exempelvis i form av valdeltagande), snarare vill man öka betydelsen av medborgarskapet av andra anledningar. Liberala ungdomsförbundet anser att det är rimligt att istället rikta in sig på det demokratiska deltagandet och ge rösträtt direkt det år man medges permanent uppehållstillstånd (och har fyllt 18 år) för samtliga migranter.

Medborgarskapet ska också ge en påstådd trygghet som är orimlig i en globaliserad värld. Många av de flyktingar som ansöker om medborgarskap gör det på grund av hopp om skydd vid utlandsvistelser. Bortsett från att det svenska ansvaret utomlands rent formellt är mycket begränsat är det direkt sorgligt att tänka sig att de flyktingar som återvänder till sina hemländer som svenska medborgare skyddas av svenska staten bättre än invånarna i det gamla hemlandet – bara för att de är svenskar. Alla länder har ett ansvar för att garantera allas mänskliga rättigheter i världen, inte bara de egna medborgarnas. Det är en världspolitik att sträva mot.

LIKA INFÖR LAGEN

En del av medborgarskapsdiskussionen de senaste åren är att medborgarskap ska kunna återtas och personer med permanent uppehållstillstånd ska kunna utvisas. Tyvärr har diskussionen utvecklats så att människor i Sverige inte anses lika inför lagen, medborgare och invånare skiljs åt. En person med permanent uppehållstillstånd kan, för samma brott som en svensk medborgare skulle åka i fängelse för, utvisas. Vi understryker behovet av likhet inför lagen. Ingen person som har invandrat till Sverige ska kunna utvisas på grund av brott, påföljden ska bli precis vad en svenskfödd medborgare skulle fått.

MODERATERNAS SAMHÄLLSPROV

Om man ska tvingas lära sig fakta om samhället för att klara sig i Sverige bör kravet vara begränsat enbart till den typen av kunskaper och ligga i samband med uppehållstillståndsprocessen. Liberala ungdomsförbundet anser att denna typ av information inte ska knytas till uppehållstillståndet utan till introduktionen, och då som frivillig kurs.

OLIKA SPÅR I INTEGRATIONSPROCESSEN

Sveriges migrationspolitiska debatt har dominerats av flyktinginvandring under lång tid trots att mycket få av dem som anländer till Sverige får stanna på grund av flyktingskäl. År 2007 bosatte sig totalt 99 485 invandrare i Sverige. Om man räknar bort antalet som samma år utvandrade blev invandringsöverskottet 54 067 personer. ”Invandring” innebär olika skäl till att komma hit. Av de över 99 000 invandrarna var det bara drygt 18 000 personer som fick permanenta uppehållstillstånd (medräknas 1 845 kvotflyktingar) av asylskäl. År 2008 fick 11 237 personer uppehållstillstånd på grund av att de var flyktingar.³

Liberala ungdomsförbundet är skeptiskt till att Sverige tillämpar FN:s Genèvekonvention betydligt snävare än de flesta andra europeiska länder. Vi kan därför anta att en del av de personer som fått stanna av andra anledningar, på grund av synnerligen ömmande omständigheter, flyktingarna från Irak som inte definieras som flyktingar och ungefär tio procent av de som kommer som anhöriginvandrare, själva är flyktingar. Men trots denna uppräkningsmajoritet är majoriteten av de som kommer till Sverige inte flyktingar. Det är återvändande svenskar, migration från våra nordiska grannländer eller övriga EU och det är, sedan slutet av 2008, även arbetskraftsinvandrare.

DET ÄR SKILLNAD PÅ FLYKTING OCH INVANDRARE

Denna skillnad mellan flyktingar och invandrare, i den invandrarfientliga retoriken ofta uppdelat som flyktingar och ”riktiga flyktingar”, är viktig för den fortsatta debatten. Liberala ungdomsförbundet menar att alltför få flyktingar kommer till Sverige, med tanke på att det inte finns några lagliga vägar in i EU för asylsökande. Vi menar också att Sverige utvisar människor som faktiskt har flyktingskäl och kan hänvisa bland annat till ett antal domar mot Sverige där vi fällts för att utvisa människor till tortyr. Sverige tar alltså emot för få flyktingar.

Enligt exempelvis Sverigedemokraternas retorik innebär samma statistik motsatsen. Att få få stanna av flyktingskäl tolkar man som att de flesta som kommer till Sverige inte har flyktingskäl (helt utan hänsyn till den internationella statistiken, stängningen av Utlänningsnämnden eller den svenska debatten). Därmed hävdar Sd ofta att de flesta som kommer till Sverige inte är ”riktiga flyktingar” – ofta låter det som om invandrarna då skulle kunna vägras uppehållstillstånd. Sanningen är förstås att den stora majoriteten av de Sd skulle vilja utvisa i så fall är de som invandrar med hjälp av EU:s fria rörlighet, dvs våra grannar fransmännen, spanjorerna eller italienarna. I retoriken framgår dock inte detta, snarare måste man tolka det som att många av de som lever segregerat kanske ”bara” är invandrare, inte ”riktiga” flyktingar. Detta försvagar förstås svenska folkets vilja att öka flyktinginvandringen, om man inte upplever personer som skyddsbehövande. Här behöver debatten ett tydliggörande.

INTEGRATION À LA CARTE

Bortsett från flyktingarna och invandrarna finns de många gömda i Sverige, de så kallade papperslösa, varav några är flyktingar som inte kan återvända till sina hemländer men som fått nej, och några är illegala arbetskraftsinvandrare som håller sig borta från den vita arbetsmarknaden. För Liberala ungdomsförbundet är det uppenbart att en enda integrationsprocess inte kan hantera alla dessa grupper på ett tillfredsställande sätt. Istället

³ <http://www.migrationsverket.se/>, statistik 2008

föreslår vi flera olika spår för integrationen, ett system av slaget ”Sverige à la carte” där man beroende på anledning och tid man är här ska kunna välja det som är mest effektivt för integrationen. Några generella drag finns dock:

- Det är rimligt att migranten, oavsett bakgrund, direkt kommer in i integrationsprocessen. Även före uppehållstillståndet är utfärdat ska samtliga få söka jobb (arbetstillstånd ska avskaffas), påbörja önskad språkundervisning och ha rätt till hälsokontroller. Även med förändringar i uppehållstillståndsprocessen – exempelvis överklaganden – ska migranten få fortsätta sin integrationsprocess fullt ut. Allt annat är slöseri för både samhället och den enskilde. Även om en del av de som ansökt om asyl inte beviljas uppehållstillstånd skadar det inte att ha fått utbilda sig eller arbeta under väntetiden och integrationsprocessen kommer snabbas på betydligt med denna politik.
- Bredda spåren i uppehållstillståndsprocessen, exempelvis att en asylsökande som fått ett arbete och väljer att söka även som arbetskraftsinvandrare på plats i Sverige ska ha rätt att göra det oavsett yrkets typ. Processen med att avgöra flyktingskäl ska dock fortsätta pga de betydligt starkare skyddsskälerna det innebär.
- Arbetskraftsinvandringen skall breddas så att arbete kan sökas på plats i Sverige.
- Maxtiden för att invänta beslut om uppehållstillstånd ska vara 6 månader. Om tidsgränsen överskrids beviljas den sökande automatiskt permanent uppehållstillstånd.

Liberala ungdomsförbundet strävar mot att Sverige ska förbereda sig för en betydligt öppnare genomströmning av migranter med mål att verka för fri invandring. Men med nuvarande reglerade invandring vill vi öppna för mer individuella spår i integrationsprocessen. Vi avser i diskussionen alltid att migranterna får permanent uppehållstillstånd och därefter väljer sin framtid i trygghet. Tillfälliga uppehållstillstånd är plågsamt för individen oavsett om migrationen var frivillig eller ofrivillig, skapar oro inför framtiden och stör integrationsprocessen. (Så länge Sverige har reglerad invandring böjer vi oss dock för att arbetskraftsinvandrare kan ansöka om antingen permanent- eller tillfälligt uppehållstillstånd, beroende på den planerade vistelselängden, för att undvika onödig byråkrati.)

Integration à la carte skulle exempelvis kunna se ut så här:

Frivilliga migranter som tänker stanna (ex EU-medborgare)

- Erbjuds svenskundervisning
- Omfattas av de obligatoriska socialförsäkringarna och introduceras till socialförsäkringens portabla del
- Validering av utbildning

Frivilliga migranter med kortvarig vistelse(ex EU-medborgare och arbetskraftsinvandring)

- Erbjuds engelskundervisning
- Omfattas av de obligatoriska socialförsäkringarna

Ofrivilliga migranter som tänker stanna (flyktingar)

- Erbjuds extra vårdinsatser (behovet är ofta betydligt större än hos svenska invånare i allmänhet och en ordentlig vårdinsats tidigt underlättar framtida integration).
- Erbjuds svenskundervisning
- Omfattas av de obligatoriska socialförsäkringarna och introduceras till socialförsäkringens portabla del

- Validering av utbildning

Ofrivilliga migranter med kortvarig vistelse (som planerar att återvända hem, ex efter krig)

- Erbjuds extra vårdinsatser
- Erbjuds engelskundervisning i första hand
- Omfattas av de obligatoriska socialförsäkringarna

Papperslösa som tänker stanna

- Beviljas uppehållstillstånd och får därmed rätt att söka jobb och ansluta sig till fackföreningar
- Omfattas av de obligatoriska socialförsäkringarna och introduceras till socialförsäkringens portabla del
- Erbjuds svenskundervisning
- Validering av utbildning

Papperslösa är en mycket speciellt grupp, ska tilläggas. Liberala ungdomsförbundet anser att det allmänna amnestikrav som restes 2005 borde höras. Det tidigare processväsendet för att pröva asylskäl underkändes tidigt som rättsosäkert men fanns trots det kvar i många år. Sverige har inte garanterat att dessa personer fått en rättssäker prövning och därmed bör vi ge dessa personer upprättelse genom uppehållstillstånd. Denna grupp av papperslösa är ett undantag och nya illegala grupper bör inte skapas i Sverige – med Liberala ungdomsförbundets politik för fri invandring har varken den enskilde, staten eller en arbetsgivare något att vinna på att människor finns utanför lagens ramar och när den reglerade invandringen är avskaffad är det naturligtvis omöjligt att vara här illegalt eftersom alla tillåts vara här.

AVSKAFFA DEN REGLERADE INVANDRINGEN

Detta är förstås en av grundpelarna i argumentationen mot reglerad invandring – att den helt enkelt inte fungerar. Människor kommer alltid att röra sig över världen oavsett politikens önsningar. Att erkänna den rörligheten är definitivt en grundinsikt för att kunna bygga en fungerande och modern integrationspolitik, eftersom det är först då integrationspolitiken kan inkludera alla och alla vinner på att befinna sig öppet i samhällen så att de kan inkluderas. Det är förstås också den mest effektiva vägen för att öppna för den rörlighet och mångfald vi ser som delar i en global utveckling.

INGET FÖRSÖRJNINGSANSVAR FÖR ATT TA HIT ANHÖRIGA INOM KÄRNFAMILJEN

Liberala ungdomsförbundet vänder sig mot förslaget att införa försörjningskrav för anhöriginvandring. Det ska inte vara andras status i Sverige som ska avgöra din rätt att komma till Sverige, inte heller din möjlighet till familjeåterförening. Det är också uppenbart att de krav regeringen ställer – lämplig bostad och jobb – pekar på problemen på arbets- och bostadsmarknaden, problem som enskilda familjer inte kan ta ansvar för.

Däremot är det grundläggande att den som kommer frivilligt till Sverige försörjer sig själv. Problemet med regeringens förslag är dock att det kommer drabba de familjer som skiljs åt ofrivilligt eftersom det i dagsläget inte finns några lagliga vägar in i Sverige. Det är inte ett ovanligt flyktingbeteende att välja att smuggla enbart en familjemedlem (vanligtvis pappan).

När den personen sedan fått uppehållstillstånd ansöker resten av familjen om anhöriginvandring. På så sätt behöver inte hela familjen resa in illegalt på de farliga vägar som flyktingsmugglarna erbjuder. Regeringen säger sig undanta flyktingar, men då Sverige har en mycket snäv flyktingdefinition är sannolikheten överväldigande att förslaget både kommer splittra flyktingfamiljer och stänga de få lagliga vägarna in i Sverige för kvinnor och barn som har egna flyktingskäl men inte vågar eller har råd att utnyttja illegala flyktingsmugglare.

LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS...

Folkpartiet Liberalerna är onekligen det parti som lyft integrationsfrågorna mest i Sverige. Vi applåderar partiets ansträngningar med utanförskapets karta och andra analyser av segregationen. Vi anser dock att partiets retorik i integrationsfrågorna, som präglats av krav på individer framför system och med fokus på olikheter framför likheter, har varit skadligt för debatten. Vi vill avsluta vår integrationsrapport med att tydliggöra skillnader mellan Liberala ungdomsförbundet och Folkpartiet Liberalernas politik (på lokal-, riksdags- och utspelnivå).

Vi kan också konstatera att de flesta svenska partier håller en låg, för att inte säga passiv, profil i integrationsfrågorna. Det är inte något vi uppskattar. De uppenbara problem som finns drabbar Sveriges invandrare hårt. Bara två andra partier, bortsett från Folkpartiet Liberalerna, syns i debatten – nyligen Moderaterna och ständigt Sverigedemokraterna – och övriga partier verkar ha intagit en reagerande, inte agerande, hållning till svenska integrationsproblem.

Moderaterna har valt att anamma Folkpartiet Liberalernas olyckliga retorik, Sverigedemokraterna går betydligt längre språkligt, och har också en helt annan typ av utbredd invandringspolitik som kopplas till samtliga politiska områden. SD pratar också ogärna om integration, snarare lyfter man fram upplevda problem med invandring. De tre partierna som talar om integration blir ofta sammanklumpande. Partierna skiljer sig åt i många, de flesta, relevanta frågor gällande migration, Moderaterna med sin strikta flyktingpolitik i förhållande till FP, Sverigedemokraternas självpåtagna roll att representera svenskarna och svenskheten utan att ens finnas i riksdagen, FP med sin tydliga kravprofil. Gemensamt är att de fokuserar på att bygga en integrationspolitik på strängare krav mot de som anländer. Det är för Liberala ungdomsförbundet mycket svårbegripligt hur partierna kan tro att integrationen underlättas av att de politiskt pekar ut dem som kommer som att de medför problem. Vi vill i vår jämförelse dels tydliggöra Liberala ungdomsförbundets åsikter, dels påvisa hur olika de tre partiernas politik är, framför allt den milsvida skillnaden mellan de två riksdagspartierna och SD. Vi avslutar vår integrationspolitiska rapport med att tydliggöra skiljelinjerna mellan FP, M och SD:s och Liberala ungdomsförbundets.

LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS FOLKPARTIET LIBERALERNA

1. FP kräver acceptabla kunskaper i svenska språket krav för medborgarskap

Vi tar avstånd från språkkrav för medborgarskap men anser att språk, såväl svenska som engelska, med nivå anpassad till den enskildes förkunskaper, ska vara en arbetsmarknadsåtgärd vid arbetslöshet.

2. FP Skåne lagt förslag på förbud mot att elever talar sitt modersmål i klassrummen samt att ämnesundervisning kan genomföras på modersmålet

Liberala ungdomsförbundet uppmuntrar hemspråksundervisning, samt att modersmålet ska få talas i ämnesundervisning och i klassrummen.

3. *FP vill arbeta mer med anonyma ansökningar till offentliga jobb*

Liberala ungdomsförbundet är också för möjligheten att använda anonyma ansökningar men understryker att de då måste vara ordentligt anonymiserade utan att kunskap om kompetens förloras. I praktiken innebär detta att en bra anonymiseringsmetod för en tjänst kan vara direkt olämplig för en annan tjänst hos samma arbetsgivare.

4. *FP vill inte ändra att de icke svenska medborgare som begår allvarliga brott i Sverige ska utvisas*

Liberala ungdomsförbundet anser att invånare i Sverige ska vara lika inför lagen.

5. *FP invänder inte mot förslaget om försörjningsansvar för anhöriginvandring inom kärnfamiljen.*

Liberala ungdomsförbundet vänder sig mot försörjningsansvar som krav på migration men anser att samhällssystemen ska vara uppbyggda så att egenförsörjning är det enda alternativet för frivilliga migranter.

6. *FP trycker på obligatorisk undervisning för alla i högstadiet, även under idrott och sexualundervisning.*

Liberala ungdomsförbundet instämmer i att inga särregler ska finnas i skolan.

LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS MODERATERNA

(utifrån Moderaternas DN Debatt *Ta medborgarskapet från kriminella invandrare* 090217)

7. *Svenska medborgarskap som tilldelas på felaktiga grunder (falsk identitet, hot eller mutor) ska kunna återkallas.*

Liberala ungdomsförbundet tar kraftigt avstånd från att medborgarskap ska kunna återkallas, och därtill bara för vissa. (Inte för infödda svenska medborgare). Vi understryker risken för att personer som blir fråntaget ett svenskt medborgarskap blir helt utan. Vi påpekar också att det finns lagstiftning som man skulle kunna tillämpa, urkundsförfalskning eller bedrägeri, utan att frånta någon medborgarskapet.

Men vi vill också se bakom varför moderaterna valde att göra detta, rimligtvis marginella, problem till sin huvudständpunkt i debattartikeln i DN. Moderaterna vet förstås att få av de som kommer till Sverige har korrekta handlingar. Detta beror på att det i dagsläget inte finns några lagliga vägar in i Sverige för asylsökande och smugglare uppmanar asylsökande att göra sig av med sina handlingar för att inte färdvägen ska identifieras. Om moderaterna vill komma till rätta med problemet med s k falsk identitet bör man inrikta sig på att öppna lagliga vägar till Sverige, och i de fall där man misstänker brott, åtala för detta. Det är orimligt att dra tillbaka ett medborgarskap, och Moderaterna bör tydliggöra vad skillnaden i så fall är mellan medborgarskap och uppehållstillstånd.

8. *Det ska också, i större utsträckning än i dag, vara möjligt att utvisa utländska medborgare som dömts för grova brott.*

Invånare i samhället, oavsett status, ska få samma påföljd för liknande brott. Att använda deportationsvapnet bara för att man kan är inte acceptabelt, Sveriges invånare ska vara lika inför lagen.

9. *En rättssäker asylprocess ska innehålla regler som gör att alla får sin sak prövad. Men den måste också våga stå upp för det kärvare budskapet, att den som får avslag ska lämna landet.*

Detta påstående kan betraktas som en självklarhet i ett Sverige med reglerad invandring. För Liberala ungdomsförbundet, som förespråkar fri invandring, är det förstås principiellt fel att utvisa personer oavsett prövning. Men även utifrån perspektivet med dagens reglerade invandring är det intressant varför Moderaterna väljer att ta upp frågan. I dag lever många asylsökande som fått avslag kvar i Sverige. De upplever sig inte ha något alternativ. Liberala ungdomsförbundet håller med Moderaterna om att det är olyckligt att människor lever utan tillstånd i vårt samhälle. Vår utgångspunkt är dock att Sverige varit erkänt dåligt på att erkänna flyktingskäl och att de som varit gömda under den gamla processordningen borde ha fått amnesti när den nya processordningen inrättades. För oss är det uppenbart att de som idag gömmer sig i källare och på vindar, utan möjlighet till vård, polisskydd vid brott, demokratiska rättigheter och ständig rädsla för utvisning inte har något val.

Vi menar också att situationen med personer som är här illegalt, av olika anledningar, belyser problemen med en reglerad invandring. Det finns ingen möjlighet, och det är verkligen inte önskvärt, att bygga så höga murar runt Sverige att människor som vill komma hit inte kommer hit. Dagens gömda försörjer dessutom sig själva utanför alla skyddssystem och kan rimligtvis inte vara oönskade eftersom deras tjänster efterfrågas. Att då ha en politik som placerar människor utanför samhället och anser dem illegala är direkt skadligt – för individen och för integrationen som helhet.

10. *Sverige bör ogiltigförklara borttappade pass, vilket tekniken i dag medger, och införa noteringar i passen om hur många man har haft. Efter ett antal förlorade pass ska polisundersökning föregå nytt pass.*

Än en gång väljer Moderaterna att lyfta något som upplevs som en självklarhet, givetvis är pass personligt och ingen handelsvara. Än en gång låter man dock bli att berätta bakgrunden: att flyktingsmugglare använder sig av passen för att asylsökande, som inte har en laglig väg in i Sverige, ska kunna fly hit och söka asyl. Än en gång sammanblandar Moderaterna integrations- och asylnpolitik och ökar restriktiviteten. En laglig väg in i Sverige bör vara deras prioritet.

11. *Grundläggande kunskaper i svenska är ett rimligt krav för medborgarskap i Sverige* Precis som när Folkpartiet Liberalerna föreslår detta vänder vi oss mot språkrav för medborgarskap.

12. *EBO – principen om eget boende - avskaffas i sin nuvarande form. Möjligheten att välja eget boende finns kvar men leder till lägre ersättning.*

Möjligheten till eget boende, framför förläggingsboende, är viktigt för många nykomna och bör inte avskaffas. Ekonomiska incitament och information för att påverka val av bostadsort efter de första veckorna är dock rimligt, ungefär så som utredningen om asylmottagande föreslagit. (*Aktiv väntan - asylsökande i Sverige*, SOU 2009:19 skriver att: Ett särskilt ankomstboende i upp till fyra veckor införs i syfte att bl.a. underlätta asylutredningen och skapa en mer strukturerad process för asylsökandes val av boende. Varje asylsökande ges ett

individualiserat erbjudande om s.k. ordnat boende efter tiden i ankomstboende. Migrationsverket tillförs resurser för att skaffa fler platser i ordnat boende i storstadsregionerna.)

LIBERALA UNGDOMSFÖRBUNDET VS SVERIGEDEMOKRATERNA

Liberala ungdomsförbundet har knappt några gemensamma åsikter med Sverigedemokraterna och inga gällande området om invandring, integration eller asyl. Det är också svåröversiktligt att på samma sätt som med FP och M analysera SD eftersom de väver in invandrings- och integrationspolitik i alla andra politikområden också. Vår analys utgår från SD:s senaste idéprogram och partiets invandringspolitiska program från 2007. För att integrationsrapporten inte ska utvecklas till en analys av SD lyfts enbart en bråkdel av partiets förslag. En direkt skillnad i jämförelsen är också att SD, till skillnad från m och FP, inte är för integration. SD skriver i sitt invandrarpolitiska program att ”Integration innebär att två grupper, i det här fallet svenskar och invandrare, ger upp en del av sitt väsen och sammanblandas till en ny enhet. Sverigedemokraterna anser dock att svenskarna har en absolut rätt till att behålla och vidareutveckla sin kultur och identitet i Sverige och motsätter sig därför integration som en lösning på de problem som har uppstått som en följd av den oansvariga invandringspolitiken.” När förslagen granskas är det också uppenbart att SD inte hör hemma i en integrationsrapport. SD är inte intresserat av att förbättra integrationen, bara det faktum att invandrare ses som en homogen grupp talar sitt tydliga språk.

13. Massinvandringen till Sverige, och frånvaron av en assimileringprocess, har skapat stora motsättningar och en mängd andra problem i det svenska samhället. För att motverka denna problematik skall invandringen av personer från kulturellt avlägsna länder begränsas till ett minimum. Om dagens massinvandring får fortsätta kan det dock bli nödvändig med ett tillfälligt totalstopp för icke- västlig invandring, till dess att situationen i landet har blivit så stabil att en restriktiv sverigedemokratisk invandringspolitik kan börja implementeras.

Inledningsvis finns det ingen massinvandring till Sverige. Dessutom kommer den stora delen invandrare från EU och EES-området, inte från ”kulturellt avlägsna länder”. SD:s politik skulle alltså framför allt beröra en ytterst liten del av de som kommer som anhöriginvandrare till flyktingar. Bortsett från att det strider mot värderingar om möjligheten till familjeförening är de flesta anhöriginvandrare till flykting också flyktingar. Att vara anhörig till en förföljd person gör också dig förföljd. Att komma som anhöriginvandrare är också en av få lagliga vägar in i Sverige för den som söker trygghet, och en mindre prövning än asylprövningen. SD skyller alltså integrationsproblemen på en mycket liten grupp som med lagliga vägar in i Sverige förmodligen också skulle vara flyktingar.

14. Den globala flyktingproblematiken kan inte lösas genom en fortsatt, enormt kostsam och destruktiv massinvandring till Sverige och andra västerländska stater. Ett betydligt mer effektivt och rättvist sätt att hjälpa människor i nöd är att sätta in hjälpen i krisområdenas närhet. På så sätt undviks problem i mottagarländerna, samtidigt som betydligt fler människor kan få hjälp för en viss resursinsats och återuppbyggnadsprocessen går snabbare när krisen väl är över.

SD:s argument för att helt stänga gränserna för flyktingar är förrädiskt eftersom det utger sig för att vilja hjälpa fler flyktingar, den stora mängd som finns i flyktingläger jämfört med de få som lyckas ta sig hit. Vad SD då väljer att inte nämna är att flyktingar som är Genèvekonventionsflyktingar, den enda definitionen SD godkänner är individuellt förföljda och har följaktligen få eller inga flyktingläger att bo i. En person som enskilt förföljs av sin stat pga religion eller politik har rätt att söka trygghet.

15. Trots en av världens mest liberala tolkningar av flyktingbegreppet är det endast en bråkdel av de utlänningar som beviljats uppehållstillstånd i Sverige de senaste decennierna som faller under denna definition. Merparten av de migranter som kommit till vårt land har således inte varit flyktingar. Även de migranter som faktiskt varit flyktingar, har med tiden kommit att omvandlas till bosättare eftersom de valt att kvarbli i landet även efter det att deras skyddsbehov upphört. Detta har de kunnat göra genom den svenska praxisen att nästan undantagslöst utfärda permanenta uppehållstillstånd och att inte aktivt verka för återvandring. Denna politik, som står i strid med den genomströmningsprincip som bland andra FN- organet UNHCR förespråkat, har gett upphov till allvarliga problem i vårt land.

Inledningsvis har Sverige en av EU:s mest snäva tolkningar av Genèvekonventionsflyktingar, vi är t o m mer restriktiva än vårt grannland Danmark som ger fler uppehållstillstånd som flyktingar. Sverige har dock andra möjligheter för asylsökande, ”synnerligen ömmande omständigheter”. Men SD har alltså missuppfattat grundstenen till varför svensk flyktingpolitik underkänts, utlänningsnämnden lades ner, en tillfällig lag för partiell amnesti och en ny processordning tagits fram.

Liberala ungdomsförbundet motsätter sig också SD:s förslag om att avskaffa, eller vara mer restriktiv med permanenta uppehållstillstånd. (SD anser även att: *Alla uppehållstillstånd som tilldelas nytillkomna utlänningar skall vara tillfälliga*). Det är orimligt, inte minst ur ett integrationsperspektiv, att människor inte ges ett permanent besked så att de kan satsa på sina liv i Sverige, utan måste gå i ständig ängslan för nya processer.

16. Vid asylpolitikens utformning skall betydligt större vikt läggas vid svenska intressen och det svenska samhällets mottagningskapacitet samt den enskilde asylsökarens förutsättningar att smälta in i det svenska samhället.

SD:s bristande förståelse för att asyl är en rättighet oberoende av det uppräknade bidrar till deras uppenbara brist på empati och respekt för de asylsökandes rättigheter. Andra partier vill reglera invandringen utifrån svenska behov – det är illa nog. Att försöka reglera flyktingströmmarna efter vad som passar oss är direkt omänskligt och i strid mot alla internationella konventioner.

17. I syfte att motverka asylmissbruk av ekonomiska skäl skall i princip inga kontanta bidrag ges till asylsökande, utan enbart mat och husrum samt en mindre fickpeng. Asylsökande skall inte kunna få tillstånd för reguljärt arbete innan frågan om uppehållstillstånd har behandlats. Däremot skall man vara skyldig att utföra enklare sysslor inom eller vid förläggningen, i syfte att sänka kostnaderna för asylhanteringen.

Den orimliga grundinställningen att asylsökande luras och inte har flyktingskäl, utan enbart vill utnyttja svensk välfärd, har tillbakavisats i en mängd studier, inte minst rörande diskussionen

om social turism. Att SD dessutom vill omhänderta asylsökande så till den grad att de ska matas på plats på förläggningarna talar tydligt om deras frihets- och människosyn. Tydligen ska de asylsökande flyktingarna dessutom användas som svart arbetskraft.

18. Asylsökande skall, vid ankomst, noggrant informeras om svenska lagar och samhällsregler. Den som trots detta begår någon form av kriminell handling under sin handläggningsperiod skall utvisas utan vidare prövning av ansökan.

Inställningen att en person kan utvisas trots skyddsbehov bryter mot alla internationella konventioner om mänskliga rättigheter och rätten till asyl. Asyl är en rättighet, inte välgörenhet, och kan inte villkoras att enbart ges till människor som sköter sig. Det är givetvis orimligt, oavsett vad, att utvisa människor på flykt undan tortyr, förföljelse och förtryck.

19. Det offentliga stödet till invandrarföreningar och alla andra verksamheter som syftar till att befrämja främmande kulturer och identiteter i Sverige skall dras in.

Liberala ungdomsförbundet anser inte att det är rätt väg att välkomna människor och öppna vägen in i samhället att med offentligt statsstöd försöka kväsa föreningsfriheten och samma regler bör förstås gälla för svenska föreningar som för föreningar drivna av invandrare, oavsett om dessa blivit medborgare eller har uppehållstillstånd.

20. Lovdagar i anslutning till religiösa högtider skall endast omfatta traditionella svenska och kristna högtider. Svenska Kyrkan och dess aktiviteter är en omistlig del av den svenska traditionen. Svenska Kyrkan ska därför ges möjlighet att verka i samarbete med skolorna, på det sätt den alltid har gjort i vårt land. Övriga religiösa samfund hänvisas till att bedriva sin verksamhet utanför det svenska skolsystemets ramar.

Det är orimligt att å ena sidan hävda att skolan ska vara religiöst obunden, å andra sidan positivt särbehandla kristendomen.

21. Inga religiösa byggnader, med en för svensk byggnadstradition, främmande arkitektur, skall få byggas.

Förbudet saknar helt motivering och är orimligt i ett samhälle med religionsfrihet.

22. Kraven för att få svenskt medborgarskap skall skärpas kraftigt. Grundläggande krav skall vara att man varit bosatt i landet i minst tio år och att man under denna tid uppvisat en klanderfri vandel. Genom ett obligatoriskt medborgarskapstest skall man också visa att man tagit till sig det svenska språket och skaffat sig grundläggande kunskaper om svensk historia och svenskt samhällsliv. Därtill skall man också underteckna en deklARATION där man bekräftar sin lojalitet med Sverige och förbinder sig att respektera svenska lagar och övriga samhällsregler.

Endast svenska medborgare skall ha rösträtt i allmänna val.

Sverigedemokraterna vill försvåra att människor blir medborgare i Sverige, och tvärtemot FP och M vill man inte använda medborgarskapet som ett sätt att minska segregationen. Tio år ska man bo innan man får medborgarskap, och innan dess får man inte rösta i exempelvis kommunalval. Varför SD väljer detta, motsatsen till exempelvis Folkpartiet Liberalernas

förslag om att slopa den långa väntetiden för att bli medborgare, är oklart men blir ett uppenbart hinder för att komma in och påverka sitt samhälle – dvs, integreras. Partiet uttrycker att kulturer försvagas av varandra och vill därför begränsa andra kulturers och människors påverkan på Sverige. Liberala ungdomsförbundet tror tvärtom att vi utvecklas av nya idéer.

AVSLUTNINGSVIS

Det är uppenbart för Liberala ungdomsförbundet att integrationsdebatten behöver nya perspektiv som ser vänligt på den gränslösa utvecklingen. Vi hoppas att du vill bli en sådan röst.

